

Bognoter

Erik Allardt & Christian Starck, Språkgränser och samhällsstruktur. Finlandssvenskarna i ett jämförande perspektiv, Stockholm: AWE/Gebbers, 1981, 307 s., 395,75 kr.

Ved forskningsgruppen for komparativ Sociologi i Helsingfors har man siden engang midt i 1970'erne også beskæftiget sig med den finlandssvenske befolkningsgruppes forhold, sammensætning, identitetsforestillinger osv.

Erik Allardt har været én af drivkræfterne i denne forskning, og derfor kan det ikke undre, at ét af resultaterne har været en strøm af artikler, forskningsrapporter og konferencepapers. Nu har to af forskergruppens medlemmer imidlertid fremlagt en sammenhængende fremstilling af de forhold, man har beskæftiget sig med. Det er der kommet en vældig interessant og absolut anbefalelsesværdig bog ud af - også selv om man tilfældigvis ikke er specielt optaget af finlandssvenskernes forhold.

Bogen er nemlig delt i tre dele, hvoraf den første er en sikker og kompetent diskussion af begrebet etnicitet og dets mangetydige indhold, af de nye etno-regionale bevægelser og af de etniske minoriteter i Vesteuropa og i Norden. I tilknytning til Frederik Barth og senere forskere er det gennemgående tema den afgørende betydning, som man må tillægge den sociale organisation og de grænsebevarende og grænseskabende mekanismer mellem grupperne, herunder blandt andet naturligvis selvkategoriseringen.

De to andre hovedafsnit behandler dels finlandssvenskerne under ét, dels de særlige forhold, som kendetegner helsingforssvenskernes situation. Det første af disse afsnit gør meget ud af sprogforholdene og finlandssvenskernes placering i den finske samfundsstruktur, medens det andet - tilsyneladende delvist i forlængelse af andre nordiske undersøgelser af nationale minoritetsgrupper - blandt andet ser på politisk aktivitet, eksogamitendenser, erhvervsforhold og sprogområder.

Der er ingen tvivl om, at Allardts og Starcks bog vil få en helt central placering i den nordiske litteratur om etniske minoriteter og deres forhold i 1970'erne og i 1980'erne.

Jørgen Elklit